

Заява
делегатів VI з'їзду Всеукраїнської екологічної ліги
«В екологічній політиці не може бути монополії держави»

Розбалансованість у використанні природних ресурсів та їх відтворенні призвела на межі тисячоліть до широкомасштабних деструктивних процесів, які становлять реальну загрозу для існування людства.

Україна нині перебуває в гірших умовах, ніж її сусіди, бо нерационально розпоряджається значними ресурсами, якими наділила нас природа. Нестримна гонитва за економічним зростанням обертається знищенням людського і природного потенціалу. Кризовий стан навколишнього природного середовища та пов'язаного з цим чинником здоров'я населення становить загрозу для національної безпеки України.

Наша держава потребує збалансованого розвитку, за якого виробництво і споживання дають можливість природним екосистемам відновлюватися і підтримувати життєдіяльність теперішніх і майбутніх поколінь. Має бути продемонстрована політична воля найвищого рівня щодо виходу з екологічної кризи шляхом надання екологічній політиці статусу пріоритетної державної політики та проведення низки першочергових заходів для її затвердження як інтегрованого чинника збалансованого розвитку держави.

Всеукраїнська екологічна ліга вимагає формування соціальної держави і системних інвестицій в Людину, підвищення рівня екологічної освіти та культури, формування нового природоохоронного світогляду громадян України.

Ми прагнемо побудови в Україні громадянського суспільства, впровадження механізмів громадського контролю за діяльністю органів державної влади, залучення громадян до прийняття екологічно важливих рішень.

Ми переконані, що екологічна криза – це результат зниження духовності людини, наслідок порушення національних екологічних традицій, національної екологічної культури. Отже, шлях до здоров'я і добробуту нації – це відродження духовності.

Всеукраїнська екологічна ліга вважає, що ми можемо розраховувати на майбутнє лише за умови створення і втілення у життя єдиної стратегії, що базується на засадах збалансованого розвитку. Маємо засвоїти нову шкалу морально-етичних цінностей, знайти нові способи розв'язання суперечностей, докорінно перебудувати свої взаємини з природою.

VI з'їзд ВЕЛ запропонував укласти Екологічну угоду

Протягом двох днів, 14 і 15 грудня у Києві тривав VI з'їзд Всеукраїнської екологічної ліги, в рамках якого було проведено наукову конференцію, засідання робочих груп з розроблення Національної стратегії збалансованого розвитку та Програми системної підтримки молоді, яка здійснює природоохоронну діяльність, а також ювілейні заходи до 10-річчя заснування ВЕЛ.

В роботі з'їзду взяли участь відомі науковці, державні та громадські діячі, зокрема перший міністр навколишнього природного середовища України Юрій Щербак, голова Товариства охорони природи, міністр екоресурсів Василь Шевчук, директори наукових інститутів, з якими в екологічній лізі склалися достатньо міцні партнерські стосунки. З робочими доповідями виступили Голова ВЕЛ, член-кореспондент АПН Анатолій Толстоухов та перший заступник голови Тетяна Тимочко. Делегатів з'їзду привітали учасники екологічного театру «Юні екологи» гімназії «Апогей».

Серед головних наголосів у доповідях була думка про те, що глобальні проблеми, у тому числі й екологічні, – породжені людиною, і тому саме людина має забезпечити їх розв'язання.

Негативні тенденції, які Україні вдалося подолати завдяки формуванню й реалізації сильної державної екологічної політики на початку доби незалежності, в останні роки знову загострилися, зокрема, через відсутність дієвих механізмів і непрозорість дій влади в цій сфері, несистемність їх розв'язання, низьку пріоритетність екологічної політики в державі. Україна не спромоглася підготувати національну стратегію збалансованого розвитку і нині перебуває в гірших умовах, ніж її сусіди, бо нераціонально розпоряджається значними природними ресурсами.

Природоохоронці з ВЕЛ вважають, що органи державної влади приділяють недостатньо уваги питанням захисту довкілля. Більшість екологічних проблем пов'язані з низькою пріоритетністю екологічної політики, її недостатнім програмним, інституційним та інформаційним забезпеченням. Державний менеджмент у природоохоронній сфері не скоординований, а тому слабкий. Водночас, чиновники, не відчуючи постійного контролю з боку громади, намагаються отримати вигоду від посад, які займають. Тому майже у всіх виступах делегатів та гостей з'їзду звучала думка – в екологічній політиці не може бути монополії держави.

Україна, маючи великі природні ресурси, економічний потенціал, потерпає від стрімких негативних змін природного середовища і лише гармонійне поєднання економічної, соціальної та екологічної політики забезпечать збереження довкілля, здоров'я та добробут українського народу. Однак, без залучення до цього процесу громадськості, зусилля знову можуть бути витрачені марно.

Громадянське суспільство передбачає впровадження механізмів громадського контролю за діяльністю органів державної влади, залучення громадян до прийняття екологічно важливих рішень, тому на конференції «Роль громадськості у формуванні державної політики у сфері захисту довкілля та за умов переходу до збалансованого розвитку», делегати та гості зосередилися на важливих питаннях, які є базовими для розробки та здійснення екологічної політики, зокрема – це збалансоване природокористування та природовідтворення, економічна стратегія та соціальна складова переходу до збалансованого розвитку. Обговорення цих питань тривало також на засіданні робочих груп з розроблення Національної стратегії збалансованого розвитку та Програми системної підтримки молоді, яка здійснює природоохоронну діяльність.

З'їзд переобрав головою ВЕЛ Анатолія Толстоухова та ухвалив Резолюцію і Заяву, в яких запропонував укласти Екологічну угоду за участю Президента України, Уряду і Парламенту, а також загальнонаціональних природоохоронних громадських організацій, представників науки й бізнесу. Цей документ має визначити конкретні зобов'язання щодо спільного розроблення та здійснення національної екологічної політики, сприятиме активізації побудови громадянського суспільства, практичного розв'язання екологічних проблем.